

# Graduierntenkolleg: Pluralisme in Europa

Humanisme en interculturele dialoog

**Activiteit van Duitsland Instituut Amsterdam**

**Datum:** donderdag 26 mei 2016 om 13:00 uur tot 17:00 uur

**Locatie:** UvA, Oudemanhuispoort, zaal E107, Amsterdam

**Informatie:** Aanmelding en informatie via Hanco Jürgens (h.j.jurgens@uva.nl) en Nicole Immler (n.immler@uvh.nl). I.s.m. de Universiteit voor Humanistiek

De vluchtelingencrisis dwingt ons om na te denken over de openheid van onze cultuur. Vreedzaam samenleven is een opgave die we steeds opnieuw vorm moeten geven. Pluralisme is de uitdaging waar we in Europa voor staan. Hoe verankerd is dit begrip in onze cultuur?

Welke plaats heeft het pluralisme binnen de humanistische traditie? Hoe verhouden secularisatie en religie zich tot elkaar in de pluriformere samenlevingen? Waar sluiten de tradities op elkaar aan, waar raken zij elkaar? Is er sprake van een Europese Leitkultur met gemeenschappelijke waarden of interculturele, humanistische principes? Tijdens dit Graduierntenkolleg vragen we ons af of we in onze eigen netwerken, culturele vooringenomenheden en voorstellingsvermogens gevangen zitten en welke nieuwe wegen we kunnen bewandelen om humanisme en pluralisme met elkaar te verbinden.

## Programma

13.30 Jörn Rüsen: „Humanism – Past, Present, Future“

14.00 Commentaar: Laurens ten Kate; Saskia van Goelst Meijer

14.30 Discussie

15.00 Pauze

15.30 Matthijs Lok: ‘Unity in Diversity’: The Discovery of European Diversity in historiography

16.00 Commentaar

16.30 Discussie

17.00 Einde

Sprekers

Jörn Rüsen is emeritushoogleraar aan het KWI Essen. Hij onderzoekt met een internationaal team van historici, sociologen en politicologen de mogelijkheden van interculturele communicatie door het humanisme in mondiaal perspectief te plaatsen. Het team ging in het project Humanismus in der Epoche der Globalisierung – ein interkultureller Dialog über Menschheit, Kultur und Werte op zoek naar een nieuwe definitie van intercultureel humanisme door zoveel mogelijk verschillende culturen met elkaar in contact te brengen. Daarbij stelt hij zich de volgende vragen: welke vormen van pluralisme heeft dit project onderzocht? Is het mogelijk om een gemeenschappelijke noemer te vinden in de verschillende culturen of blijft er sprake van een clash of civilizations? Moet het Europese, seculiere begrip van het humanisme ook in een religieus perspectief worden geplaatst om aansluiting te vinden bij andere culturen?

Laurens ten Kate is universitair hoofddocent godsdienstfilosofie en bijzonder hoogleraar Vrijzinnige religie en humanisme aan de Universiteit voor Humanistiek. Hij reflecteert op het boek Shaping a Humane World (2012), mede uitgegeven door Jörn Rüsen. Hij vraagt zich af wat het begrip Achsenzeit of axiale periode voor een betekenis kan hebben voor het humanisme en de globalisering (world theory). Kan met dit begrip de Europese geschiedenis in grotere samenhang worden verhelderd? Is het zinvol om pluralisme en humanisme langs deze weg te onderzoeken? Helpt het om begrippen als humanisme, civil society en moderniteit te pluraliseren?

Saskia van Goelst Meijer is universitair docent Geestelijke Begeleiding aan de Universiteit voor Humanistiek. Zij spreekt over de wijze waarop concepten als humanisme, pluralisme en globalisering worden gebruikt in het onderwijs aan studenten van de UvH.

Matthijs Lok is docent Europese studies aan de UvA. Hij onderzoekt de uitvinding van het pluralistische Europa in historische studies van Europa vanaf de late achttiende eeuw. Hij laat zien dat het idee van het pluralistische Europa in de laatste twee eeuwen steeds opnieuw terugkeert in nieuwe gedaanten en gebruikt wordt voor verschillende politieke agenda's. Het Europese verleden is geen

gegeven, maar wordt afhankelijk van de politieke omstandigheden steeds opnieuw gevormd op cruciale momenten in de Europese geschiedenis.

*Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).*

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/agenda/4109/graduierstenkolleg-pluralisme-in-europa>